

باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:

آموزش و پرورش منطقه ۳ تهران

تاریخ امتحان:

مقطع و رشته ی : سوم دبیرستان

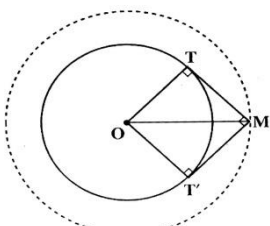
دبیرستان پسرانه ی غیر دولتی

زمان آزمون: ۱۰۰ دقیقه

نام دبیر: آقای اقتصادی

سال تحصیلی ۹۴-۹۳

نام درس: هندسه ۲

بارم	سوال	ردیف												
	<p>۱- با استفاده از استدلال استقرایی و رسم چند ضلعی های محدب تا ۵ ضلعی جدول زیر را کامل کرده و رابطه ای که مجموع زاویه های داخلی یک n ضلعی محدب را بیان می کند، بیابید.</p> <table border="1" data-bbox="167 582 981 705"> <thead> <tr> <th>تعداد ضلع ها</th> <th>۳</th> <th>۴</th> <th>۵</th> <th>.....</th> <th>n</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>مجموع زاویه های داخلی</td> <td>۱۸۰</td> <td>۳۶۰</td> <td>?</td> <td></td> <td>?</td> </tr> </tbody> </table> <p>۲- قضیه: با استفاده از برهان خلف ثابت کنید، اگر در مثلثی دو زاویه نابرابر باشند، ضلع رو برو به زاویه ی بزرگتر، بزرگتر است از ضلع رو به روی زاویه ی کوچکتر.</p> <p>۳- سه ضلع مثلثی ۷، ۱۲، و ۱۶ سانتی مترند، اندازه ی پاره خطهایی که نیمساز درونی زاویه ی کوچکتر مثلث بر ضلع مقابل آن پدید می آورد را تعیین کنید.</p> <p>۴- قضیه: ثابت کنید سه نیمساز زاویه های داخلی هر مثلث همسرند.</p> <p>۵- زاویه ی XOY داده شده است. با استفاده از خط کش و پرگار روی نیم خط $O'X'$ زاویه ای به راس O' و مساوی زاویه ی XOY رسم کنید.</p> <p>۶- دایره $C(O, R)$ داده شده است. مکان هندسی نقطه ای را تعیین کنید که مماسهای رسم شده از این نقطه بر دایره، برهم عمود باشند.</p> <p>۷- پاره خط AB به طول ۴ سانتی متر داده شده است. کمان درخور زاویه 30° رو برو به این پاره خط را رسم کنید. شعاع دایره ای را که این کمان درخور بخشی از آن است و فاصله مرکز این دایره از پاره خط AB را تعیین کنید.</p> <p>۸- قضیه: اگر در یک چهار ضلعی، زاویه های رو به رو مکمل یکدیگر باشند، آن چهار ضلعی محاطی است.</p>	تعداد ضلع ها	۳	۴	۵	n	مجموع زاویه های داخلی	۱۸۰	۳۶۰	?		?	
تعداد ضلع ها	۳	۴	۵	n									
مجموع زاویه های داخلی	۱۸۰	۳۶۰	?		?									

بارد

کلید سوال

دیف

1)

رسم شکل (۰/۲۵)

n	۵	۴	۳	تعداد ضلع ها
$180 \cdot (n - 2)$	$3 \times 180 = 540$	۳۶۰	۱۸۰	مجموع زاویه های داخلی
(۰/۲۵)		(۰/۲۵)			

(۲) فرض: $\hat{A} > \hat{B}$ حکم: $BC > AC$

برهان خلف: فرض می کنیم حکم برقرار نباشد. بنابراین $BC \leq AC$ حال اگر:

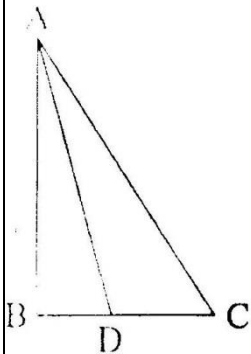
الف) $BC = AC$ در این حالت مثلث متساوی الساقین است. $\hat{A} = \hat{B}$ که این خلاف فرض است.

ب) $BC > AC$ در این حالت با توجه به قضیه ثابت شده $\hat{A} > \hat{B}$ که این نیز خلاف فرض است.

پس فرض خلف باطل است و حکم درست می باشد.

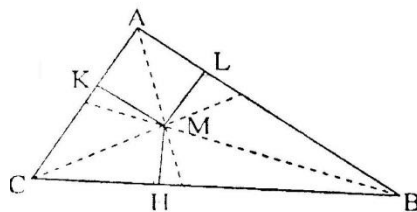
(۳) AD نیم ساز زاویه A است بنابراین:

$$\frac{AB}{AC} = \frac{BD}{DC} \rightarrow \frac{12}{16} = \frac{BD}{7-BD} \rightarrow \begin{cases} BD = 3 \\ DC = 7-3 = 4 \end{cases}$$

(۴) در مثلث ABC نیمسازهای زاویه های B و C را رسم می کنیم تا یکدیگر را در M قطع کنند. از M بر

ضلع های AC, AB, BC عمود می کنیم، تا به ترتیب آن ها را در نقاط L و K و H قطع نمایند.

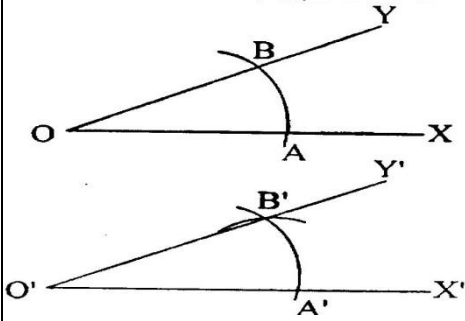
$$\left. \begin{array}{l} \text{روی نیمساز زاویه ی B است} \quad M \rightarrow MH = ML \\ \text{روی نیمساز زاویه ی C است} \quad M \rightarrow MH = MK \end{array} \right\} (۰/۱۵) \Rightarrow ML = MK$$

بنابر این نقطه ی M روی نیمساز زاویه ی A نیز قرار دارد. یعنی M نقطه ی همرسی هر سه نیمساز است.

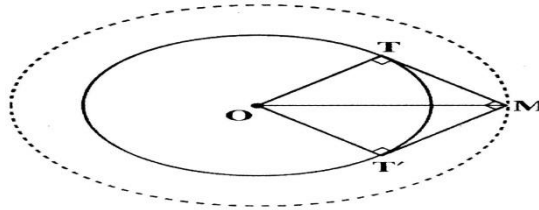
(۵) زاویه XOY داده شده است. به مرکز O شعاع دلخواه کمائی می زنیم تا OX, OY را در نقاط A و B قطع کند. نیم خط O'X' را

رسم و به همان شعاع و به مرکز O' کمان دوم را می زنیم تا O'X' را در A' قطع کند

سپس به مرکز A' و شعاعی به طول AB کمان دیگری می‌زنیم تا کمان دوم را در نقطه B' قطع کند O' را به B' وصل کرده امتداد می‌دهیم تا نیم خط $O'Y'$ حاصل شود. زاویه $X'O'Y'$ جواب مساله است زیرا دو مثلث OAB و $O'A'B'$ بنا به تساوی سه ضلع همنهشتند پس دو زاویه ی فوق برابرند

۶) فرض می‌کنیم مساله حل شده باشد و M یکی از نقطه هایی باشد که از آن ، دو مماس عمود بر هم MT و MT' بر دایره $C(O,R)$ رسم شده است. از O به نقطه های تماس T و T' وصل می‌کنیم. چهار ضلعی $OTMT'$ مربع است. زیرا چهار زاویه قائمه دارد و دو ضلع مجاورش نیز برابرند $(OT=OT'=R)$ در این مربع $OM=R\sqrt{2}$ مقدار ثابتی است.

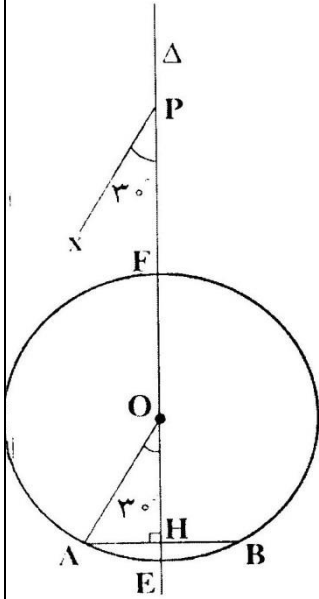

۷) خط Δ عمود AB را رسم می

منصف پاره خط کنیم. از نقطه

اختیاری P واقع بر Δ نیم خط Px را چنان رسم می‌نماییم که $\hat{HPx}=30^\circ$ باشد (H وسط پاره خط AB است). از نقطه A خطی موازی Px رسم می‌کنیم تا خط Δ را در نقطه O قطع کند. به مرکز O و به شعاع OA یک دایره رسم می‌کنیم. کمان AFB از این دایره قسمتی (نیمی) از مکان هندسی خواسته شده است. با انتخاب نقطه P در طرف دیگر پاره خط و تکرار همین فرآیند نیمه دیگر مکان هندسی به دست می‌آید:

شعاع دایره (O,OA) را R می‌نامیم. می‌دانیم که:

$$R = \frac{a}{2 \sin \alpha}$$

$$R = \frac{4}{2 \sin 30} = 4$$

$$OH = R |\cos \alpha|$$

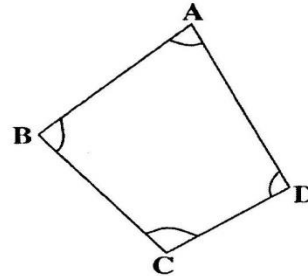
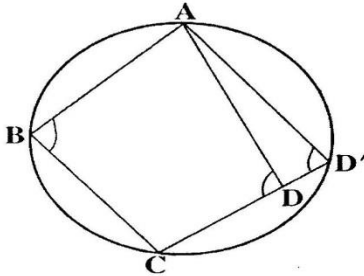
$$OH = 4 |\cos 30| = 2\sqrt{3}$$

برهان: فرض می‌کنیم در چهارضلعی ABCD، هر دو زاویهٔ روبه‌رو مکمل یکدیگر باشند.

یعنی:

$$\hat{A} + \hat{C} = 180^\circ \quad (1)$$

$$\hat{B} + \hat{D} = 180^\circ \quad (2)$$

بر سه نقطهٔ A و B و C یک دایره می‌گذرد؛ ثابت می‌کنیم که این دایره از نقطهٔ D نیز می‌گذرد؛ برای اثبات این ادعا از برهان خلف استفاده می‌کنیم.

اگر این دایره از رأس D نگذرد، نقطهٔ برخورد خط CD با دایره را D' می‌نامیم و از D' به A وصل می‌کنیم. چون چهارضلعی ABCD' محاطی است، بنابراین:

$$\hat{B} + \hat{D}' = 180^\circ \quad (3)$$

از رابطه‌های (2) و (3) نتیجه می‌شود که:

$$\hat{D} = \hat{D}' \quad (4)$$

چون زاویهٔ D زاویهٔ خارجی مثلث ADD' است، بنابراین:

$$\hat{D} > \hat{D}' \quad (5)$$